

Juho Kautto vas

Kirjallinen kysymys korkeakouluopiskelijoiden uupumisesta korona-arjessa

Eduskunnan puhemiehelle

Koronapandemian rajoitustoimien vaikutuksista eri väestöryhmille on keskusteltu laajasti, ja hallitus on tehnyt monia tärkeitä toimia helpottaakseen rajoitusten taloudellista ja inhimillistä taakkaa. Liian vähälle huomiolle ovat kuitenkin jääneet korkeakouluopiskelijat.

Suuri osa korkeakouluopiskelijoista on ollut etäopetuksessa viime vuoden maaliskuusta asti, osa ilman yhtäkään poikkeuspäivää. Etäopiskelussa itsensä johtamisen taidot ovat joutuneet aivan uudenlaiseen testiin. On syytä huomioida, että näitä taitoja on tarkoitus korkeakoulussa vasta oppia ja harjoitella. Monelle opettajalle siirtyminen etäopetukseen on ollut uusi ja yllättävä käänne, joka on vaatinut uudenlaisia pedagogisia taitoja. Täten opiskelijoiden saaman opetuksen laatu ja henkilökohtaisen tuen määrä on voinut korona-aikana laskea merkittävästi. Yksin opiskeleminen on vaikeaa.

Lisäksi korkeakouluopintojen elämänvaiheeseen kuuluu suurella osalla uusien ihmissuhteiden luominen. Opiskelijayhteisöjä luodaan normaalioloissa niin luentosaleissa kuin vapaa-ajallakin. Yhteisöllisyys tutkitusti tukee opiskelijoiden mielenterveyttä ja jaksamista. Varsinkin nuoret opiskelijat rakentavat opiskeluaikana identiteettiään ja kaipaavat poikkeuksellisen paljon yhteisön tukea harjoittellessaan aikuisena oloa.

Näiden seikkojen lisäksi koronapandemia on luonnollisesti vaikuttanut myös opiskelijoiden muihin elämäntilanteisiin. Osa opiskelijoista on voinut menettää työnsä. Osa opiskelijoista on voinut itse sairastua koronaan. Osa opiskelijoista on voinut kokea huolta työllistymisestään valmistuessaan talouskriisin keskelle.

Opiskelijoiden uupumus näkyy myös tilastoissa. Muun muassa YTHS:n neljän vuoden välein tekemässä poikkileikkaustutkimuksessa (ns. KOTT-tutkimus) näkyy keväällä 2020 selvä uupumispäätti. Tutkija Katariina Salmela-Aho analysoi Helsingin yliopiston opiskelijoiden vastauksia (n. 2 500 vastaajaa). Heistä 42 % on tutkimuksen mukaan uupunut tai riskissä uupua etäopintoihin. Vain alle kolmasosa on hyvin motivoitunut ja sitoutunut opintoihinsa. Koskaan ennen eivät olleet tutkimuksissa olleet tällaisia. Poikkeuksellista on myös se, että uupumusta kokivat erityisesti opintojen alussa olevat opiskelijat. Aiemmin juuri uudet opiskelijat ovat olleet vähiten uupuneita ja eniten innostuneita opinnoistaan.

Kirjallinen kysymys KK 1030/2020 vp

Korkeakouluopiskelijoiden poikkeuksellinen uupumus on otettava vakavasti ja siihen puuttumiseksi on tehtävä konkreettisia toimia. Meidän on varmistettava, että jokainen opiskelija saa matkalalla kynnyksellä tarvitsemaansa apua opintopsykologeilta tai YTHS:n kautta.

Sen lisäksi, että uupuneet opiskelijat tulevat yhteiskunnallemme taloudellisesti kalliiksi, on kyse ihmisten hyvinvoinnista. On meidän päättäjien tehtävä turvata opiskelijoiden hyvinvointi myös näinä poikkeuksellisina aikoina.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo vastata korkeakouluopiskelijoiden kasvaneeseen uupumukseen koronapandemian aikana?

Helsingissä 22.1.2021

Juho Kautto vas